

Postavljena spomenika pri Sv. Gregorju in v Škocjanu

✶ Ivo Zajdela

Sv. Gregor, Škocjan — V nedeljo so postavili spomenika, na katerih so izpisana imena žrtev komunistične revolucije, pri **Sv. Gregorju** v ribniški občini in v **Škocjanu** pri Turjaku. Mašo pri Sv. Gregorju je vodil ribniški dekan Maks Ipavec, po njej pa je blagoslovil spomenik, na katerem je napisanih 68 imen. Med njimi izstopajo prve žrtve, ki so jih partizani pobili leta 1942.

Devet Slemencev so partizani postrelili 15. septembra 1943 na Velikem Osolniku, nekaj pa jih je padlo tudi med zverinskim partizanskim napadom na Velike Lašče 3. decembra 1943.

Glavni govor je imel Tine Velikonja, predsednik Nove slovenske zaveze, od domačinov pa je govoril Janez Oblak. Spomenik pri Sv. Gregorju je zelo pregleden, senco na prireditve pa je vrgla vnovična prepoved (podobno se je zgodilo že pri Fari) domačinu Vinku Levstiku, da bi povedal nekaj besed (posledice njegove nepremišljene podpore Kozincu so očitne).

Ob istem času so podoben spomenik odkrili tudi v **Škocjanu** (do pred kratkim Staro Apno pri Turjaku). Tu je mašo vodil nadškofijski kancler msgr. Franc Vrhunc, ob spomeniku pa sta govorila Franc Perme (društvo zamolčanih grobov) ter Jože Perhavec (Nova slovenska zaveza). Na spomeniku je napisanih 88 imen. Tudi tu so partizani že leta 1942 odgnali (na Mokrc) Leopolda Petka iz Škocjana ter ga tam ubili. Septembra 1942 so Škocjanci organizirali vaško stražo, konec istega leta so jo napadli partizani, vendar neus-

Lep (pregleden) spomenik 68 žrtvam pri Sv. Gregorju

pešno. Veliko žrtev iz škocjanske fare (36) so partizani povzročili po zavzetju Turjaka septembra 1943. Nekaj jih je bilo pobitih med 28 ranjenci takoj po zavzetju Turjaka, nekaj pa med 64 žrtvami, ki so jih partizani pobili za železniško postajo pri Velikih Laščah. Te

dogodke je precej podrobno opisal Justin Stanovnik v Družini 29. avgusta letos. Revolucija je v družini Starc iz Velikih Lipljen zahtevala štiri žrtve, iz družin Nučič (Velike Lipljene), Bavdek (Gradež) in Jakič (Veliki Ločnik) pa po tri žrtve.